

Med uppdrag att nyansera konflikten

En förändring kan bara ske om vi kan börja ifrågasätta våra egna sanningar och sätter oss in i hur de tänker som vi inte håller med.

Uppmaningen kommer från Mia Wålsten som arbetar mitt i världshändelsernas centrum.

Mellanöstern

Mia Wålsten är Act Svenska kyrkans representant i Mellanöstern, och ett av hennes huvuduppdrag är att vara en länk mellan Act Svenska kyrkan och deras lokala samarbetspartner.

– Vårt arbete på plats utförs av våra partnerorganisationer där vi tillsammans delar målet, en rättvis och hållbar fred. Trots konflikterna och oron är det ett imponerande arbete våra partnerorganisationer utför. Det är hoppfullt!

Bland samarbetspartnerna finns den lutherska kyrkan i Jordanien och det heliga landet, Rabbiner för mänskliga rättigheter, Rossing Centre for Education and Dialogue och ekumeniska organisationen Sabeel. Mia Wålstens andra viktiga uppdrag är att jobba mot stift och församling-

Mia Wålsten, ACT Svenska kyrkans representant i Mellanöstern.

ar runt om i Sverige för att ge en så nyanserad bild som möjligt av vad som händer.

– Uppdraget handlar främst om att bedriva folkbildning med syftet att öka kunskaperna om vad Act Svenska kyrkan gör i världen, säger hon.

I MENA-regionen har Act Svenska kyrkan arbete i Egypten, Jordanien, Syrien, Libanon, Irak, Israel och Palestina. Mycket fokus har sedan länge hamnat på Israel och Palestina. Dels för det är ett viktigt område för oss kristna och dels de senaste två årens händelser i Gaza.

– Gaza ligger helt i spillror och situationen för befolkningen är en fullständig katastrof inför vintern när inte all nödhjälp kommer fram.

Det pågående bosättningsvåldet mot palestinier på Västbanken är en annan extrem situation som Mia Wålsten befinner sig i närheten av.

– Det är intressant att vara mitt i händelsernas centrum, men det är en utmaning att leva ett vanligt liv i Jerusalem med vetskapen att människor lider bara någon mil härifrån, säger hon.

Samtidigt är hon tacksam och ser en mening i att få vara den som rapporterar hem om vad alla de modiga partnerorganisationerna gör.

– Jag tror inte freden kommer närmare om vi ytterligare polariserar bilden. Det pågår också ett krig om narrativ, och vilken ”sida” som har rätt.

Mia Wålsten menar att om fler skulle förmå sig att ifrågasätta sina egna sanningar och anstränga sig att ta reda på mer också om det man inte håller med om, kanske polariseringen kan minska något.

Karin Bernspång

Kallelse till årsmöte den 21 mars

Du som är medlem i Kvinnor i Svenska kyrkan kallas härmed till föreningens årsmöte **lördagen den 21 mars 2026 kl. 10.00.**

Årsmötet hålls digitalt. Länk till mötet och årsmöteshandlingar skickas senast tre veckor före årsmötet till alla som anmält sig.

Anmäl ditt deltagande i årsmötet senast 20 februari till föreningens sekreterare Kristina Gustafsson Bonnier via e-post gustafssonbonnier@gmail.com eller tel 070-731 62 21.

Motioner ska ha inkommit senast 20 januari till Kvinnor i Svenska kyrkan, c/o Bulle Davidsson, Källgårdsvägen 6, 585 77 Vreta kloster, eller till bulle.davidsson@gmail.com

Årsmötet sker denna gång digitalt, medan den traditionella medlemskonferensen Våreld hålls 8 - 10 maj 2026 på stiftsgården Flämslätt i Skara stift. Mer information om Våreld kommer senare.

Välkomna till digitalt årsmöte 21 mars klockan 10.00!

Styrelsen

**Biskopen
om hur
kvinnor
uttryck
sin tro**

Nästa upplag

”Kvinnors talan ger mer rättvis tolkning av tron”

Biskop Teresia i Härnösand har som kyrkohistoriker studerat hur människor levde och utövade sin religion, innan kvinnor fick en mer jämlik ställning inom kyrkan.

– Kvinnor har haft stort inflytande i kyrkan, men vi har bara inte sett det, säger hon.

Historia

Teresia Boström vigdes till biskop i september 2024 och är den tredje kvinnan som innehar ämbetet i Härnösands stift. Hon har varit präst sedan 2003 och är disputerad kyrkohistoriker. Framför allt har hon studerat lekfolkets tro under 1600-, 1700-, och 1800-talet.

– Jag har studerat den levda teologin, hur människor praktiskt utövade sin religion, och där kvinnorna som utgjorde halva befolkningenn därmed starkt bidrog till att forma människors livsåskådning.

Lekfolkets trosutövning skilde sig ibland från de lärdes, det vill säga prästernas, vilka var män.

Ett exempel där det blir tydligt hur prästerna ville rätta till kvinnornas tolkning var kring kyrkogångsriten kyrkotagning som inföll när en kvinna hade fött barn. Då skulle modern inte besöka kyrkan förrän efter sex veckor för att få tid till återhämtning. Ett barns födelse var en stor händelse i livet, där kvinnor upplevde att de befann sig i mellanrummet (det liminala) mellan det mänskliga och

– Jesu moder Maria har betytt oerhört mycket och varit en tröstande länk till Jesus för kvinnor genom århundraden, säger biskop Teresia Boström i Härnösand.

Foto: Karin Bernspång

andliga.

– Det var en gudomlig men också farlig värld och där kom renings-tanken in att de hade räddats från en punkt i livet som var livsfarlig. Prästerna däremot betonade kyrkotagning som en tacksägelse.

Vid barnafödandet får också Jesu moder Maria en framträdande roll, enligt biskop Teresia.

Sedan medeltiden är mer än hälften av de nedtecknade bönerna, som vi har kvar, riktade till Maria

om beskydd, och sedan den katolska tiden fanns många Mariaaltare som kvinnor la sina kyrkogångsoffer på.

– Maria hade en oerhört stor betydelse och var för kvinnorna relaterbar i en tid när det gudomliga och demoniska sågs som en del av den fysiska världen. Med föreställningen att Gud var människofrånvänd och Guds kraft skrämmande blev Maria familjär och en tröstande länk, säger biskop Teresia.

Att vi idag upplever Gud barmhärtig, god och närvarande är en

välsignelse, menar hon.

– Det är bra för oss i vår tid att Gud är så tillgänglig och att vi har fostrats till att Gud är kärleksfull och en god herde som finns där för oss.

Hur kvinnorna genom tiderna har påverkat kyrkan ligger inte inom Teresia Boströms forskningsområde, men på 1600-talet var det kvinnorna som stod för hushållsundervisningen och lärde barnen både ABC och katekesen. Läskunnigheten hade varit männens domäner, men när ansvaret för hemundervisningen lades över på kvinnorna blev de mer läskunniga.

– Sverige gick från analfabetism till att en klar majoritet av befolkningen kunde läsa på knappt hundra år efter en kampanj av kyrkan på 1600-talet. Sverige låg enormt långt före övriga Europa på 1700-talet vilket är ett stort arv som kvinnorna har lämnat.

Ett annat arv är den enorma kulturskatt som finns i alla kyrkotextilier.

– De har varit nedvärderade just för att det är kvinnogöra, men Svenska kyrkan har en enorm rikedom på kyrkliga skatter, och utsmyckning av kyrkan är ju ett sätt att ära Gud. Hur har då kvinnliga präster påverkat kyrkan?

– Vi har säkert påverkat men inte därför att vi är kvinnor utan för att kvinnor är en del av Guds skapelse. Vi ska vara försiktiga med att göra en tydlig skillnad mellan män och kvinnor, men det är viktigt att kvinnorna får en lika stor talan som män, det ger en rättvis tolkning av vad som är ett kristet liv.

Karin Bernspång

krönika

Frid på jorden

Nyss var jag på mina barnbarns skola. Fritidsavdelningarna bjöd på glögg och pyssel. Personalen bar renhornsdialem, i pysselstugan kunde man göra tomtar och ljuslyktor. Barnen visade stolta ett stort vinterlandskap som de byggt, med lakan som snö och med hus, bilar, snögubbar, tomtar och julklappspaket i lego.

På en vägg exponerades en stor skärmbild med en interiör som hämtad ur en amerikansk julfilm: Stor öppen spis där strumpor hängde på rad, utanför de stora fönstren snöade det vackert, julmusik strömmade ur högtalaren.

På en fönsterbräda i fritidslokalen stod en julkrubba. Den förflyttade mina tankar för en stund. Från glada barn och deras föräldrar på fritids till barnen i Palestina och deras mammor och pappor, om de nu har några kvar. Eller om föräldrarna har några barn kvar. Och mödrarna i Israel som ängslas för sina soldatbarn, hur deras söner och döttrar i uniform förtvivlar och kanske förhärdas. Och de flyende i Sudan, de bombade i Ukraina.

– Titta mormor, så fin min ljuslykta blev! Barnbarnet ryckte mig tillbaka till sin verklighet. Ja, jag är tacksam.

Frid på jorden sjöng de, änglarna. Så sjunger också vi, innerligt bedjande.

*Lyss till änglasångens ord:
Gud är kommen till vår jord!
Nyfött barn vår konung är,
frid åt människor han bär.*

God jul önskar jag dig.
Systerligt, i tro och förtröstan

Bulle Davidsson,
ordförande

HJÄLP! kassör sökes

Vår förening Kvinnor i Svenska kyrkan behöver en ny kassör eftersom Elisabeth slutar efter många år. Kom gärna med förslag till valberedningens sammankallande Gunilla Åkesson, akessongunilla5@gmail.com tel 0708-641404. Kanske du själv skulle kunna tänka dig ett sådant uppdrag! Vi är tack-samma för alla uppslag.

Nej till att återkalla uppehållstillstånd

REMISSVAR Svenska kyrkan säger nej till regeringens förslag att permanenta uppehållstillstånd för asylsökande ska kunna återkallas.

I ett pressmeddelande skriver ärkebiskop Martin Moréus:

– För människor med erfarenhet av flykt är trygghet och stabilitet avgörande för livskvalitet och möjlighet till integration.

Man bedömer att mellan 98 000 och 180 000 personer omfattas av den

föreslagna nya lagen, varav upp till 16 800 barn.

– Förslaget respekterar inte varje människas värdighet. Det handlar om personer som är särskilt sårbara och som nu åter hamnar i en osäker tillvaro i väntan på beslut från svenska myndigheter, säger Karin Sarja, kyrkosekreterare på kyrkokansliet, i pressmeddelandet.

Förslaget är ute på remiss till den 19 december.

Karin Bernspång

Vackert om ett kärleksfullt och jämlikt par

BOKTIPS Boken **Elsa och Natanael Beskow – en kärlekshistoria** berättar om kulturgiganterna som träffas 1893. Hon 19 år och han nio år äldre sliten mellan teologistudier, konstnärliga ambitioner och en längtan att tjäna Gud. De blir förälskade och enas i en strävan att leva i Guds kärlek och arbeta för de lidande. Natanael läser teologi och Elsa arbetar som illustratör. 1896 ges hennes första barnbok ut och året därpå gifter de sig. Natanael blir predikant i Djursholms ka-

pell och rektor för Djursholms samskola. Hans predikningar handlar ofta om de djupa klassklyftorna. Han ivrar för bättre bostäder, folkbildning och fred, och arbetar intensivt för ett kristet samhällsliv. 1947 nomineras han till Nobels fredspris. Elsa arbetar med illustrerade barnböcker, och deras yrkesmässiga framgångar sker parallellt. Natanael uppmuntrar henne, men det är han som ofta är överansträngd och behöver vila, medan Elsa kämpar med tungt hushålls-

arbete, sex söner och många gäster förutom sitt eget arbete. Trots detta håller deras starka kärlek dem samman livet ut. Boken är vacker och läsvärd om ett kärleksfullt och för sin tid jämställt förhållande. Natanael, som på sin tid var känd världen över, är nästan bortglömd, medan Elsa fortfarande är känd och älskad av otaliga barn och vuxna.

Karin Hedner

Inspirerande med mod om att följa Jesus

Liv i Kristus - kärlekens väg
Marianne Edgar Budde
Verbum

Böcker

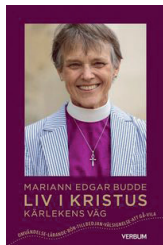
How we learn to be brave är titeln på en bok av Mariann Edgar Budde. Budde är biskop i Episkopalkyrkans stift i Washington, och vi känner igen hennes namn från en gudstjänst i direkt anslutning till den senaste installationen av president Trump.

I sin predikan vid det tillfället uppmanade hon presidenten att visa barmhärtighet med alla utsatta grupper i USA.

Uttalandet väckte uppmärksamhet särskilt för att presidenten inte gillade det.

Hennes senaste bok, Receiving Jesus - the way of love, har i år utgetts på svenska med titeln Liv i Kristus - kärlekens väg.

I förordet till den boken har biskop Karin Johannesson skrivit om sitt personliga möte med Mariann E Budde. I det samtalet berättade biskop Mariann för biskop Karin hur hon flera gånger tvingats bli modig, till exempel i samband med protesterna vid afroamerikanen George Floyds död. Hon tog då ställning och uttalade sig mot rasismen och polisbrutaliteten

som ledde till hans död. Den nya boken Liv i Kristus är en handledning till hjälp för att följa Jesus. Den är indelad i sju kapitel med rubrikerna omvändelse, lärande, bön, tillbedjan, att gå och vila.

Det är traditionell kristen undervisning och det som gör den läsvärd för mig är hennes mod och beredvilighet att dela med sig av sina egna svårigheter att leva som hon lär. Trösterikt och inspirerande.

ett exempel från kapitlet om bön: ”Hur skulle du själv bedöma kvaliteten på ditt böneliv på en skala 1-10? Tanken på bön väcker hos många känslan av otillräcklighet - jag är ofta en av dem.”

Det uttalade syftet med boken är att hjälpa oss fördjupa vår relation med Gud genom de andliga övningar biskop Mariann beskriver.

För den som är nyfiken på kristen tro erbjuder boken en lättillgänglig guide med hänvisningar till Jesus egen undervisning. Boken avslutas med att hon hoppas att boken hjälpt läsaren att förstå hur mycket Jesus själv gläds åt att vara i läsarens närhet.

Inger Boman

Bidrog till dialog mellan judar och kristna på STI

PORTRÄTT Greta Andrén (1909-1971) var missionär, diakon och författare. Hon växte upp i Marstrand och efter realen studerade hon bibelhebreiska, engelska och tyska i Göteborg.

Intresset för judisk-kristna relationer väcktes när hon 1934 mötte judiska patienter på Ersta sjukhus, och samma år reste hon till Wien för att jobba för Israelmissionen.

Nazitysklands ockupation av Wien 1938 förändrade både judarnas och missionens tillvaro. Efter kriget 1946 fick Greta möjlighet att utreda behovet av bistånd i efterkrigstidens Tyskland, och samma år blev hon kallad av Israelmissionen att etablera ett svenskt institut i Jerusalem. Planen var svår att genomföra på grund av oro i området, men 1949 fick de tillstånd att starta ett forsknings- och studieinstitut, men de fick inte missionera.

I Tabors hus blev Greta husmor och att institutet snabbt vann myndigheters och allmänhetens förtroende var mycket hennes förtjänst. STI bidrar till en förtroendefull dialog mellan judar och kristna.

KÄLLA: Skbl. se, ur artikel av Håkan Bengtsson

KviSk – Kvinnor i Svenska kyrkan är en partipolitiskt obunden riksorganisation, grundad 1947 som Sveriges kyrkliga kvinnoråd. Vi finns över hela landet. Vi välkomnar kvinnor engagerade i kyrkan eller andligt sökande. Vi arbetar för att uttrycka kristen tro utifrån kvinnors erfarenheter, stärka kvinnors identitet och självkänsla samt främja deras insatser i kyrka och samhälle.

Kvinnoglöd nr 4/2025 Årgång 15.

Kvinnoglöd är ett nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan, KviSk, och ges ut 4 ggr/år, finns även på hemsidan www.kvinnorisvenskakyrkan.se.

Nyhetsbrevet trycks på miljövänligt papper hos Silanders Grafiska AB i Göteborg

Manusstopp för nästa nummer: 27 februari 2026

Ansvarig utgivare: Bulle Davidsson.

Redaktör: Karin Bernspång

Redaktionsråd: Karin Hedner, Lunds stiftsgrupp, Inger Boman, Luleåstiftsgrupp och Marianne Staaf-Gälldin, Härnösands stiftsgrupp och styrelsemedlem.

Redaktionens mejladress: karin.bernspang@gmail.com
Telefon 070-589 85 87

Gå med i KviSk!

För att bli medlem gå in på hemsidan kvinnorisvenskakyrkan.se/bli_medlem.

Betala in medlemsavgiften 100 kr till bankgiro 422-3699 eller Swish 123 691 8593.

Har du bytt adress eller mejladress?

Meddela både din stiftsgrupp och Solveig Blom, som har hand om medlemsregistret: solveigablom@gmail.com